

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

คู่มือ
การสอนภาษาล้านนา
สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

คู่มือการสอนอ่านและเขียนอักษรภาษาล้านนาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 เป็นคู่มือการสอนสำหรับครูผู้สอนภาษาล้านนาในการสอนอักษรภาษาล้านนา มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างช้า ๆ และต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงวัยและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะเป็นผู้ควบคุมกำกับดูแลเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียน และได้ปฏิบัติอย่างจริงจังตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนการสอน

คู่มือการสอนประกอบไปด้วย

1. แผนการสอน เป็นแผนการสอนสำหรับครู ในแผนการสอนประกอบไปด้วยความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล
2. แบบฝึกเพื่อใช้วัดความรู้ของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชาอักษรภาษาล้านนาไปแล้ว
3. สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ แผนที่อาณาจักรล้านนา ภาพคนในล้านนาสมัยก่อน แบบฝึกอ่านอักษรภาษาล้านนา แบบฝึกเขียนอักษรภาษาล้านนา แบบฝึกเขียนสระ ตารางการเปรียบเทียบอักษรภาษาล้านนากับภาษาไทย ตารางเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ใช้เขียนในอักษรวิธีของภาษาล้านนา ตารางฐานหรือเชิงของตัวอักษรภาษาล้านนา เกม เช่น เกมมิสโก (พยัญชนะ , สระ , ตัวเลข) เกมบันไดการอ่าน และปล้องตัวหนอน

ข้อควรปฏิบัติในการใช้แบบกิจกรรมการสอนอ่านและเขียนอักษรภาษาล้านนา

1. ข้อควรปฏิบัติสำหรับครู

- ผู้สอนต้องศึกษาเนื้อหาวิชาที่จะสอน
- จัดเตรียมสื่อการสอน
- จัดเตรียมสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ขณะนี้นักเรียนกำลังทำกิจกรรม ครูต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิด
- หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้วต้องเก็บอุปกรณ์ทุกชิ้นให้เรียบร้อย

ร้อย

2. ข้อควรปฏิบัติสำหรับนักเรียน

- นักเรียนต้องตั้งใจเรียนอักษรภาษาล้านนา
- ในขณะที่เรียนต้องให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ในขณะที่เรียนควรใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างระมัดระวัง
- เมื่อใช้สื่อเรียบร้อยแล้วควรเก็บให้เป็นระเบียบ
- นักเรียนต้องปฏิบัติตามกิจกรรมที่ครูให้ทำด้วยความตั้งใจ และต้องทำให้สำเร็จทุกครั้ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง อาณาจักรล้านนา

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
ความคิดรวบยอด

อาณาจักรล้านนาเป็นอาณาจักรที่ตั้งอยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย 8 จังหวัดในภาคเหนือที่รวมกันเป็นล้านนาไทย และมีประวัติศาสตร์อันรุ่งเรืองทางด้านวัฒนธรรม และด้านการทหารมาก่อน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในอาณาจักรล้านนาไทยมีตัวหนังสือใช้
3. นักเรียนสามารถอธิบายเพื่อนนักเรียนด้วยกันได้เกี่ยวกับอาณาจักรล้านนาไทย

เนื้อหา

อาณาจักรล้านนาไทย

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูและนักเรียนสนทนากันถึงเรื่องดินแดนทางภาคเหนือของประเทศไทยในปัจจุบันนี้มีจังหวัดอะไรบ้าง
2. ครูเล่าให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับการก่อตั้งอาณาจักรล้านนาของพญาเม็งราย
3. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับอาณาจักรล้านนาที่ พญาเม็งรายสร้าง
4. ครูให้นักเรียนวาดรูปเกี่ยวกับอาณาจักรล้านนาไทยตามความรู้สึกรักของนักเรียน
5. ครูให้นักเรียนอธิบายรูปที่นักเรียนวาด
6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับอาณาจักรล้านนาไทย

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษวาด
2. ดินสอ
3. ไม้บรรทัด
4. สี

5. แผนที่อาณาจักรล้านนา

6. แบบฝึกเขียนเรื่องอาณาจักรล้านนา

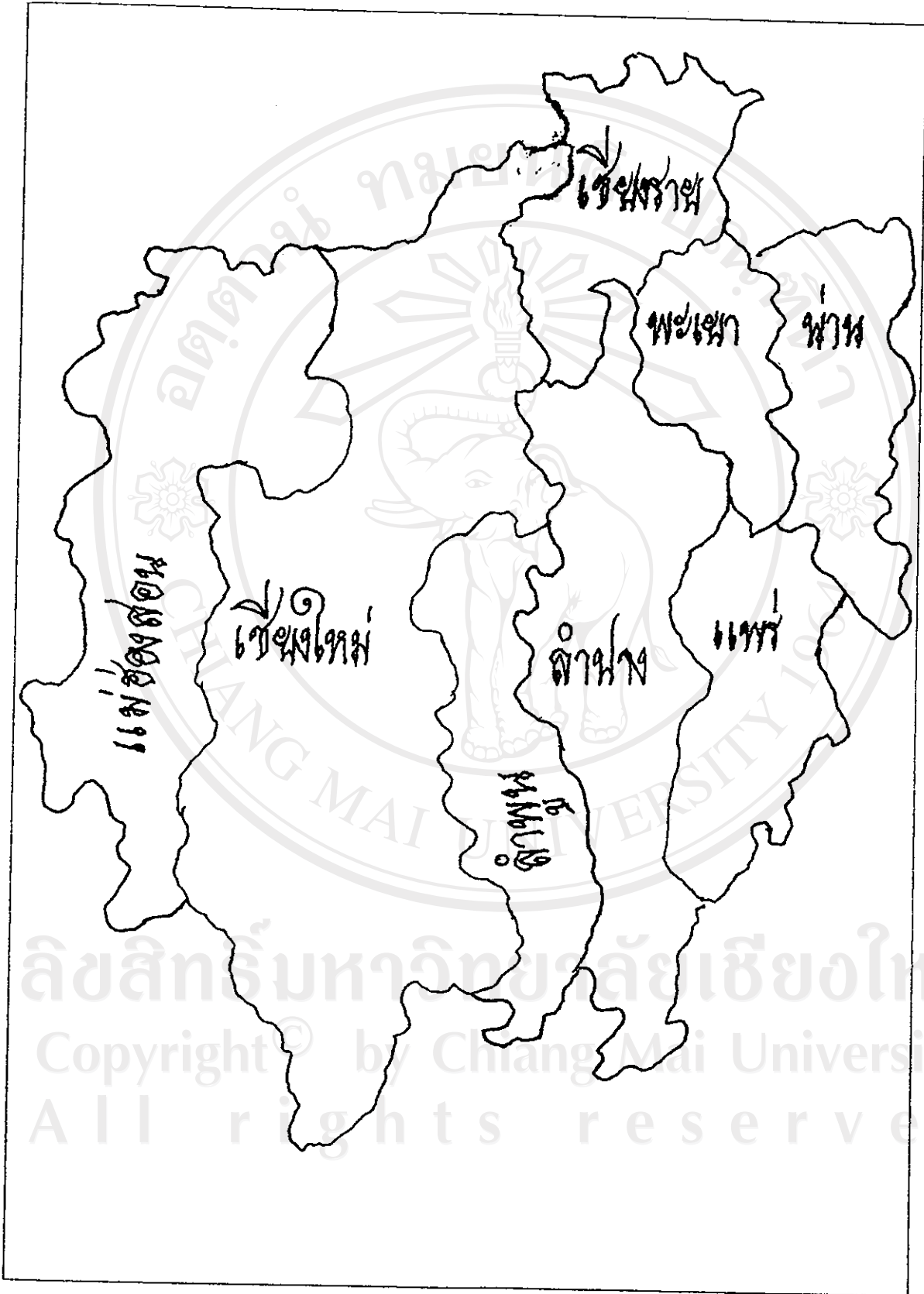
การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการอภิปราย
3. จากการวาดภาพอาณาจักรล้านนา
4. จากการทำแบบฝึกเขียนเรื่องอาณาจักรล้านนา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนที่อาณาจักรล้านนา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง อาณาจักรล้านนา

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
ความคิดรวบยอด

อาณาจักรล้านนาเป็นอาณาจักรที่ตั้งอยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทย ประกอบไปด้วย 8 จังหวัดในภาคเหนือที่รวมกันเป็นล้านนาไทย และมีประวัติศาสตร์อันรุ่งเรืองทางด้านวัฒนธรรม และด้านกาารทหารมาก่อน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของคนในอาณาจักรล้านนา
2. เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจถึงอาชีพของคนในอาณาจักรล้านนา
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงนิสัยใจคอของคนในอาณาจักรล้านนา

เนื้อหา

บริบทของคนในอาณาจักรล้านนา

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูกับนักเรียนสนทนากันถึงเรื่องอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน
2. ครูโยงอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนเข้ากับอาชีพของคนไทยในสมัยก่อน
3. ครูให้นักเรียนวาดภาพอาชีพของคนไทย
4. นักเรียนอธิบายอาชีพของคนที่นักเรียนวาด

สื่อการเรียนการสอน

1. สมุดวาด
2. ดินสอ
3. ภาพคนในอาณาจักรล้านนาสมัยก่อน
4. แบบฝึกเขียนบริบทของคนในอาณาจักรล้านนา

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการวาดภาพ
2. สังเกตจากการสนทนา
3. สังเกตจากการอธิบาย
4. ตรวจผลงานจากการวาดภาพและการเขียนบริบทของคน

ประชาชนในกรุงเทพฯ

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

ลิขสิทธิ์ © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

เรื่อง อาณาจักรล้านนา

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
ความคิดรวบยอด

พญูชนะในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับพญูชนะของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนอ่านภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เพื่อให้นักเรียนรู้จักที่มาของตัวอักษรล้านนา หรือ อักษรธรรมล้านนา

เนื้อหา

ที่มาของอักษรล้านนา หรือ อักษรธรรมล้านนา

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูและนักเรียนสนทนากันถึงเรื่องตัวอักษรไทยที่มีใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้ว่ามีที่มาที่ไปอย่างไร
2. นักเรียนดูแผ่นจารึกที่ครูนำมาติดไว้บนกระดาน
3. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับแผ่นจารึกที่นำมาติดไว้บนกระดาน
4. นักเรียนซักถามที่ไปที่ไปของภาษาล้านนาว่ามาได้อย่างไร
5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับที่มาของภาษาล้านนา
6. ครูให้นักเรียนเขียนรูปตามแผ่นจารึกที่นำมาติดไว้

สื่อการเรียนการสอน

1. ชาร์ทที่มาของอักษรธรรมล้านนา
2. ปากกา ดินสอ
3. สมุด

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจากการวาดภาพ

2.สังเกตจากการสนทนา

3.สังเกตจากการอธิบาย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

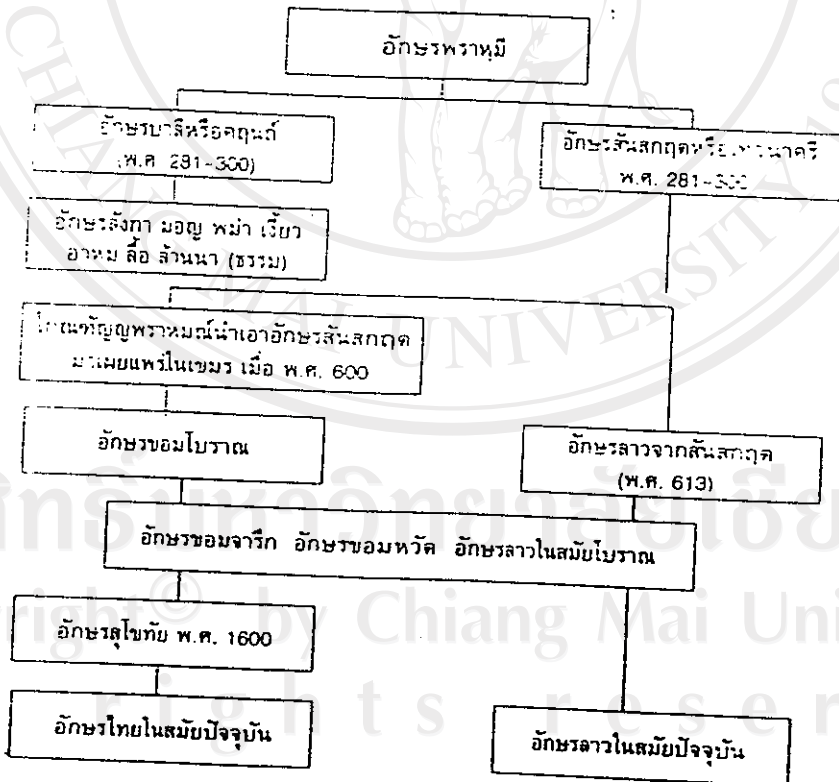
Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

อักษรล้านนาไทยได้กำเนิดมาจากอักษรบาลีหรือคฤนธ์

เมื่อประมาณ พ.ศ. 236 พระเจ้าอโศกมหาราชแห่งอินเดีย ทรงจัดให้มีการทำสังคายนาครั้งที่ 3 แล้ว พระองค์ได้ทรงส่งสมณทูตไปประกาศพระพุทธศาสนาไปยังประเทศต่างๆ สายหนึ่งได้มายังสุวรรณภูมิ คือแหลมอินโดจีน ตั้งแต่ตะวันตกอันเป็นดินแดนประเทศมอญ พม่า และไทย ตลอดจนถึงภาคตะวันออกของแหลมอินโดจีน ดังนั้น ชนชาติมอญซึ่งเป็นใหญ่อยู่ในแหลมอินโดจีน จึงได้รับเอาพระพุทธศาสนาจากอักษรบาลีหรือคฤนธ์ ซึ่งเป็นอักษรอินเดียฝ่ายใต้ และใช้เป็นอักษรของชาติตนตั้งแต่นั้นมา ต่อมาชนชาติพม่าได้เข้ามาอยู่ปะปนกับชนชาติมอญ พม่าจึงได้รับเอาตัวอักษรไปจากมอญแล้วดัดแปลงให้เป็นอักษรพม่าอีกต่อหนึ่งครั้งถัดมาถึงปีพ.ศ. 1600 พระเจ้าอนุรุทรกษัตริย์พม่ามีอำนาจขึ้นเลยยึดเอาดินแดนประเทศมอญไว้ได้ทั้งหมด จึงได้ทำการเผยแพร่พระพุทธศาสนาไปยังประเทศต่างๆ ที่อยู่ในแหลมอินโดจีนทางภาคเหนือ คือล้านนาไทย เชียงตุง ตลอดจนถึงแคว้นสิบสองปันนา และเลยมาถึงประเทศลาวล้านช้างด้วย ดังนั้น ประเทศที่กล่าวมานี้ จึงได้รับเอาตัวอักษรแบบมอญและพม่ามาใช้ ส่วนไทยภาคกลางได้แบบตัวอักษรมาจากอักษรเทวนาครี โดยถ่ายทอดมาจากอาณาจักรขอม ซึ่งเป็นคนละทางกันกับอักษรล้านนาไทย ดังแผนภูมิการแพร่กระจายของตัวอักษรที่ได้นำมาแสดงไว้ท้ายนี้

แผนภูมิการแพร่กระจายของตัวอักษรล้านนาไทย ที่ได้กำเนิดมาจากอักษรบาลีหรือคฤนธ์

ลือ ลือวรรณัง ผู้เรียบเรียง (เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526)

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

เรื่อง อาณาจักรล้านนา

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
 ความคิดรวบยอด

พยัญชนะในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับพยัญชนะของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนอ่านภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เพื่อให้นักเรียนรู้จักที่มาของตัวอักษรล้านนา หรือ อักษรธรรมล้านนา

เนื้อหา

ที่มาของอักษรล้านนา หรือ อักษรธรรมล้านนา

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูและนักเรียนสนทนากันถึงเรื่องตัวอักษรไทยที่มีใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้ว่ามีที่มาที่ไปอย่างไร
2. นักเรียนดูแผ่นจารึกที่ครูนำมาติดไว้บนกระดาน
3. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับแผ่นจารึกที่นำมาติดไว้บนกระดาน
4. นักเรียนซักถามที่มาที่ไปของภาษาล้านนาว่ามาได้อย่างไร
5. ครูและรักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับที่มาของภาษาล้านนา
6. ครูให้นักเรียนเขียนรูปตามแผ่นจารึกที่นำมาติดไว้

สื่อการเรียนการสอน

1. ชาร์ปที่มาของอักษรธรรมล้านนา
2. ปากกา ดินสอ
3. สมุด

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจากการวาดภาพ

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

เรื่อง พยัญชนะในวรรณคดี " กะ "

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

พยัญชนะในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับพยัญชนะของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่บ้านใกล้
เรือนเคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้ให้นักเรียนอ่านภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เขียนและอ่านพยัญชนะในวรรณคดี กะ

เนื้อหา

พยัญชนะภาษาล้านนาในวรรณคดี กะ ซึ่งเป็นการจัดพยัญชนะที่เกิดในฐานเดียวกัน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน ๓ (กะ) ๕ (กะ) ๑ (กะ) ๒ (กะ) ๑ (กะ) บนกระดาน
2. ครูอ่านพยัญชนะในวรรณคดี กะ และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านพยัญชนะในวรรณคดี กะ
4. นักเรียนเขียนพยัญชนะในวรรณคดี กะ ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรพยัญชนะ
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึกเขียนพยัญชนะในวรรณคดี กะ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่านพยัญชนะในวรรณคดี กะ ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในวรรค กะ
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๓

๓

๓

๓

๓

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง พยัญชนะในวรรณคดี " จ๊ะ "

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
 ความคิดรวบยอด

พยัญชนะในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับพยัญชนะของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้ นักเรียนอ่านภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้ นักเรียนรู้จักการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เขียนและอ่านพยัญชนะในวรรณคดี จ๊ะ

เนื้อหา

พยัญชนะภาษาล้านนาในวรรณคดี จ๊ะ ซึ่งเป็นการจัดพยัญชนะที่เกิดในฐานเดียวกัน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน อ (จ๊ะ) ๑ (จะ) ๑ (จะ) ๑ (จ๊ะ) ๑ (จะ) ๑ (จะ) ๑ (จะ) บนกระดาน
2. ครูอ่านพยัญชนะในวรรณคดี จ๊ะ และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านพยัญชนะในวรรณคดี จ๊ะ
4. นักเรียนเขียนพยัญชนะในวรรณคดี จ๊ะ ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรพยัญชนะ
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึกเขียนพยัญชนะในวรรณคดี จ๊ะ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่านพยัญชนะในวรรณคดี จ๊ะ ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในวรรณคดี
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

อ

ข

ค

ง

จ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

เรื่อง พยัญชนะในวรรณคดี "ระงูะ"

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

พยัญชนะในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับพยัญชนะของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้ให้นักเรียนอ่านภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักการการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เขียนและอ่านพยัญชนะในวรรณคดี ระงูะ

เนื้อหา

พยัญชนะภาษาล้านนาในวรรณคดี ระงูะ ซึ่งเป็นการจัดพยัญชนะที่เกิดในฐานเดียวกัน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน อ (ระงูะ) ฐ (ระฐูะ) ฌ (ดะ) ฆ (ระฆะ) ฌ (ระณะ) บนกระดาน
2. ครูอ่านพยัญชนะในวรรณคดี ระงูะ และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านพยัญชนะในวรรณคดี ระงูะ
4. นักเรียนเขียนพยัญชนะในวรรณคดีระงูะ ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรพยัญชนะ
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึกเขียนพยัญชนะในวรรณคดีระงูะ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่านพยัญชนะในวรรณคดี ระงูะ ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในวรรค ระบุะ
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๕

๖

๗

๘

๙

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง พยัญชนะในวรรณคดี "ตะ"

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

พยัญชนะในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับพยัญชนะของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนอ่านภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เขียนและอ่านพยัญชนะในวรรณคดี ตะ ซึ่งเป็นการจัดพยัญชนะที่เกิดในฐานเดียวกัน

เนื้อหา

พยัญชนะภาษาล้านนาในวรรณคดี ตะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน อว (ตะ) ฉ (ตะ) ๓ (ตะ) ๑ (ตะ) ๔ (นะ) บนกระดาน
2. ครูอ่านพยัญชนะในวรรณคดี ตะ และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านพยัญชนะในวรรณคดี ตะ
4. นักเรียนเขียนพยัญชนะในวรรณคดี ตะ ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรพยัญชนะ
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึกเขียนพยัญชนะในวรรณคดี ตะ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่านพยัญชนะในวรรณคดี ตะ ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในวรรค ตะ
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๓

๔

๕

๖

๗

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

เรื่อง พยัญชนะในวรรณคดี 'ปะ'

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
ความคิดรวบยอด

พยัญชนะในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับพยัญชนะของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนอ่านภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เขียนและอ่านพยัญชนะในวรรณคดี ปะ

เนื้อหา

พยัญชนะภาษาล้านนาในวรรณคดี ปะ ซึ่งเป็นการจัดพยัญชนะที่เกิดในฐานเดียวกัน
กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน บ (ปะ) ฃ (ผะ) ฅ (ปะ) ฆ (กะ) ฌ (มะ) บนกระดาน
2. ครูอ่านพยัญชนะในวรรณคดี ปะ และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านพยัญชนะในวรรณคดี ปะ
4. นักเรียนเขียนพยัญชนะในวรรณคดี ปะ ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรพยัญชนะ
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึกเขียนพยัญชนะในวรรณคดี ปะ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่านพยัญชนะในวรรณคดี ปะ ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในวรรค ปะ
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๒

๓

๓

๓

๓

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง พยัญชนะในเศวรรค

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

พยัญชนะในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับพยัญชนะของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนอ่านภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เขียนและอ่านพยัญชนะในวรรค เศวรรค

เนื้อหา

พยัญชนะภาษาล้านนาในวรรค เศวรรค

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน ข(ยะ) จ(ระ) ล(ละ) ๐ (วะ) ๖ (สะ) ๗ (หะ) ๘ (ห๊ะ) ๙ (ฮะ) ๙ (ฮัง) บนกระดาน
2. ครูอ่านพยัญชนะในวรรค เศวรรค และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านพยัญชนะในวรรค เศวรรค
4. นักเรียนเขียนพยัญชนะในวรรค เศวรรค ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรพยัญชนะ

2. สมุด

3. ปากกา

4. แบบฝึกเขียนพยัญชนะในเศวรรค

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่านพยัญชนะในวรรค เศวรรค ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในวรรค เศษวรรค
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

ข

อ

ล

อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในวรรค เศษวรรค
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๗

๘

๙

๑๐

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในทศวรรค
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๓

๕

๖

๗

๘

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในทศวรรค
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

อ

ข

ค

ด

จ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในทวารจรด
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

ย
ญ
ย
ย
ย
ย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

แบบฝึกเขียน
 เรื่อง พยัญชนะในทศวรรค
 วิชาอักษรล้านนา
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
 โรงเรียนวัดดอนแก้ว

.....

อ
ข
ค
ด

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในทวารวรรค
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๕
๕
๓
๓
๕
๕

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในทวารจรค
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

ข

ฉ

ช

ค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะในทศวรรค
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

.....
ว
ข
ฃ
ฅ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง พยัญชนะพิเศษ

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
ความคิดรวบยอด

พยัญชนะในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับพยัญชนะของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้ นักเรียนอ่านภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้ นักเรียนรู้จักการการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เขียนและอ่านพยัญชนะในพยัญชนะพิเศษ

เนื้อหา

พยัญชนะภาษาล้านนาในพยัญชนะพิเศษ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน ฅ(คะ) ฌ(พะ) ฎ(ชะ) ฏ(ฝะ) ฐ(สะ) ฑ(ชะ) ฒ(ชะ) บนกระดาน
2. ครูอ่านพยัญชนะพิเศษ และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านพยัญชนะพิเศษ
4. นักเรียนเขียนพยัญชนะในพิเศษ ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรพยัญชนะ
2. สมุด
3. แบบฝึกเขียนพยัญชนะพิเศษ
4. เกมบิงโก

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่านพยัญชนะพิเศษ ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะพิเศษ
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๓
๔
๕
๖

แบบฝึกเขียน
เรื่อง พยัญชนะพิเศษ
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๘
๙
๑๐
๑๑

เกมบิงโก

อุปกรณ์การเล่น

1. แผ่นเกม
2. เบี้ยพยานะสำหรับหยิบอ่าน
3. กระจปองสำหรับใส่เบี้ยเพื่อหยิบอ่าน
4. เบี้ยสำหรับวางในแผ่นเกม

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

วิธีการเล่น

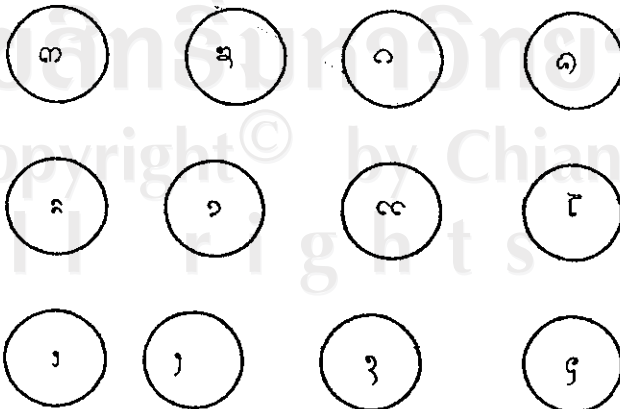
1. รวบรวมสมาชิก
2. เลือกผู้ที่จะหยิบเบี้ยสำหรับอ่าน
3. แจกแผ่นเกมบิงโกให้สมาชิกคนละ 1 แผ่น
4. แจกเบี้ยสำหรับวางในแผ่นเกมคนละ 1 ชุด จำนวน 20 ตัว
5. ผู้อ่านหยิบเบี้ยในกระจปองมาอ่าน
6. ใส่เบี้ยในแผ่นเกมถ้าในแผ่นเกมมีคำที่ตรงกับที่อ่าน

ผลการแข่งขัน

1. ถ้าสมาชิกใส่เบี้ยในแนวนอน แนวตั้ง แนวทะแยงได้ครบทุกตัว ก็จะเป็นผู้ชนะ ตัวอย่างเบี้ยสำหรับวาง

เบี้ยสำหรับอ่าน

เกมบิงโก

อักษรล่านนา

๕	๑	๒	๓	๑
๖	๕	๓	๒	๓
๑	๕	๓	๒	๐
๑	๕	๓	๒	๕
๕	๑	๒	๓	๑

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

เรื่อง การฝึกเขียนตามพยัญชนะอักษรล้านนาตามรอยประ

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

พยัญชนะภาษาล้านนาเป็นตัวอักษรของชาวล้านนาที่ใช้ในการสื่อสารในสมัยก่อนเพื่อป้องกันถึงความเป็นเอกราชและวัฒนธรรมของชาวล้านนา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีการเขียนตัวอักษรภาษาล้านนาได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้นักเรียนเขียนอักษรภาษาล้านนาได้ถูกต้องสวยงาม
3. นักเรียนสามารถแนะนำเพื่อนให้เขียนอักษรภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

แบบเขียนตัวอักษรภาษาล้านนาตามรอยประ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการเขียนตัวอักษรในภาษาไทย
2. ครูพูดถึงการเขียนตัวอักษรภาษาล้านนาแล้วสาธิตการเขียนให้นักเรียนดู
3. ครูแจกแบบเขียนอักษรภาษาล้านนาตามรอยประให้นักเรียนหัดเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ปากกา
2. แบบฝึกการเขียนอักษรภาษาล้านนาตามรอยประ

การวัดและการประเมินผล

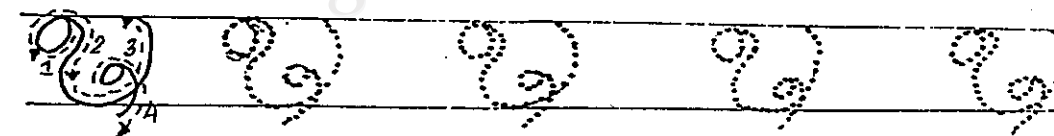
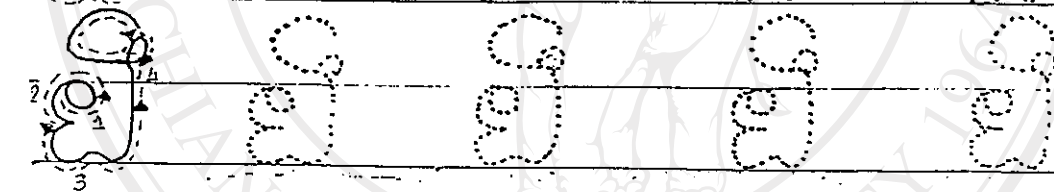
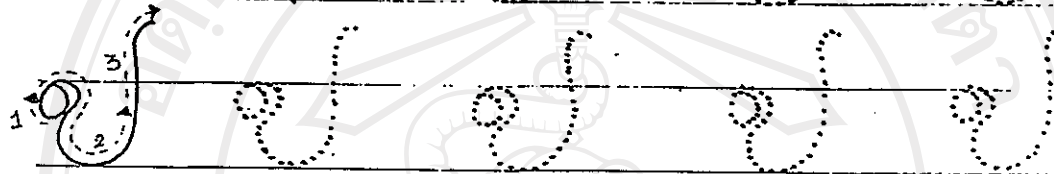
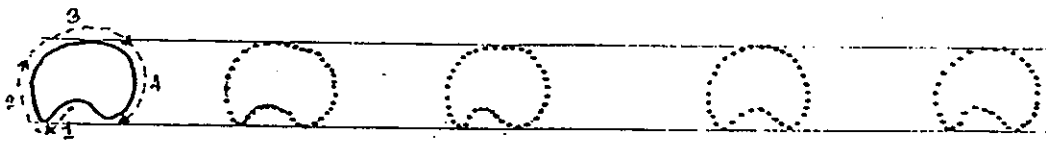
1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการเขียน
3. จากแบบฝึกการเขียนอักษรภาษาล้านนาตามรอยประ

This page contains handwriting practice for Thai characters. It features 18 rows of practice lines, each with a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. Each row begins with a solid character showing stroke order (numbered 1-5) and arrows, followed by four dashed versions of the same character for tracing. The characters are: Row 1: อ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down); Row 2: โ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down, stroke 3: horizontal line right, stroke 4: vertical line down, stroke 5: horizontal line right); Row 3: อ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down); Row 4: โ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down, stroke 3: horizontal line right, stroke 4: vertical line down, stroke 5: horizontal line right); Row 5: อ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down); Row 6: โ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down, stroke 3: horizontal line right, stroke 4: vertical line down, stroke 5: horizontal line right); Row 7: อ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down); Row 8: โ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down, stroke 3: horizontal line right, stroke 4: vertical line down, stroke 5: horizontal line right); Row 9: อ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down); Row 10: โ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down, stroke 3: horizontal line right, stroke 4: vertical line down, stroke 5: horizontal line right); Row 11: อ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down); Row 12: โ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down, stroke 3: horizontal line right, stroke 4: vertical line down, stroke 5: horizontal line right); Row 13: อ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down); Row 14: โ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down, stroke 3: horizontal line right, stroke 4: vertical line down, stroke 5: horizontal line right); Row 15: อ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down); Row 16: โ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down, stroke 3: horizontal line right, stroke 4: vertical line down, stroke 5: horizontal line right); Row 17: อ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down); Row 18: โ (stroke 1: counter-clockwise circle, stroke 2: vertical line down, stroke 3: horizontal line right, stroke 4: vertical line down, stroke 5: horizontal line right).

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

This handwriting practice sheet contains ten rows of Thai characters. Each row begins with a solid character showing stroke order (1, 2, 3, 4) and arrows, followed by four dashed versions of the same character for tracing. The characters are: Row 1: อ; Row 2: โ; Row 3: เ; Row 4: แ; Row 5: อ; Row 6: โ; Row 7: เ; Row 8: แ; Row 9: อ; Row 10: โ; Row 11: เ; Row 12: แ; Row 13: อ; Row 14: โ; Row 15: เ; Row 16: แ.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © Chiang Mai University
All rights reserved

ลิขสิทธิ์ © โดย Chang Aha University
All rights reserved

๒ ๒ ๒ ๒ ๒

๓ ๓ ๓ ๓

๔ ๔ ๔ ๔

๕ ๕ ๕ ๕

๖ ๖ ๖ ๖

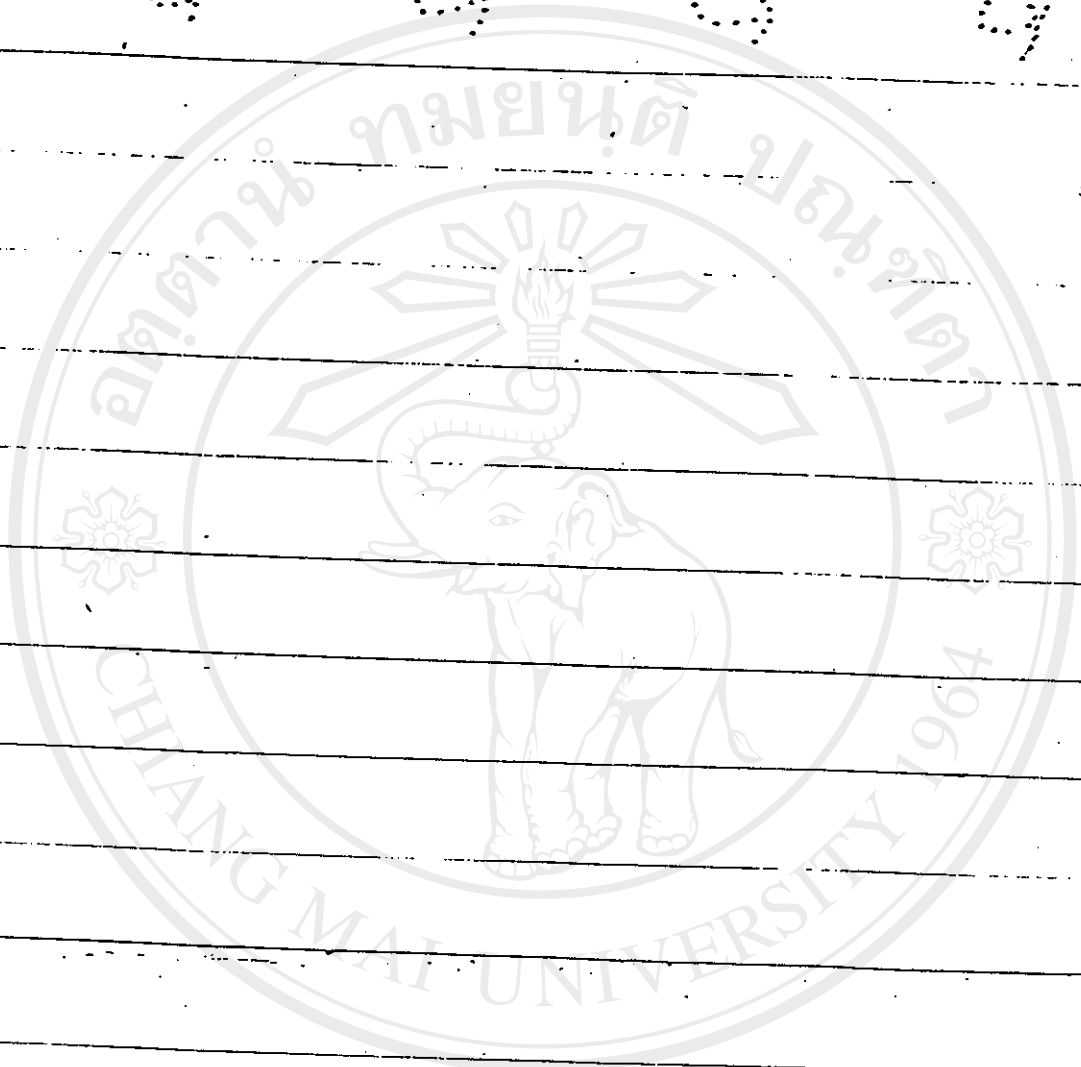
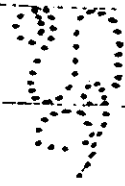
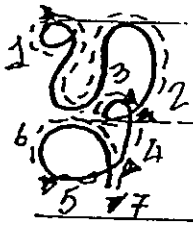
๗ ๗ ๗ ๗

๘ ๘ ๘ ๘

๙ ๙ ๙ ๙

๐ ๐ ๐ ๐

๑ ๑ ๑ ๑

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

เกมบิงโก

อักษรล้านนา

ฮ	อ	ข	ช	ง
ใ	ผ	ล	ฝ	ว
ด	ญ	ฉ	ต	น
ด	ณ	ร	ค	ก
ฮ	บ	ร	จ	ค

เกมบิงโก

ภาษาถิ่นนา

๕	๕	๕	๖	๖
๖	๖	๖	๖	๖
๖	๖	๖	๖	๖
๖	๖	๖	๖	๖
๖	๖	๖	๖	๖

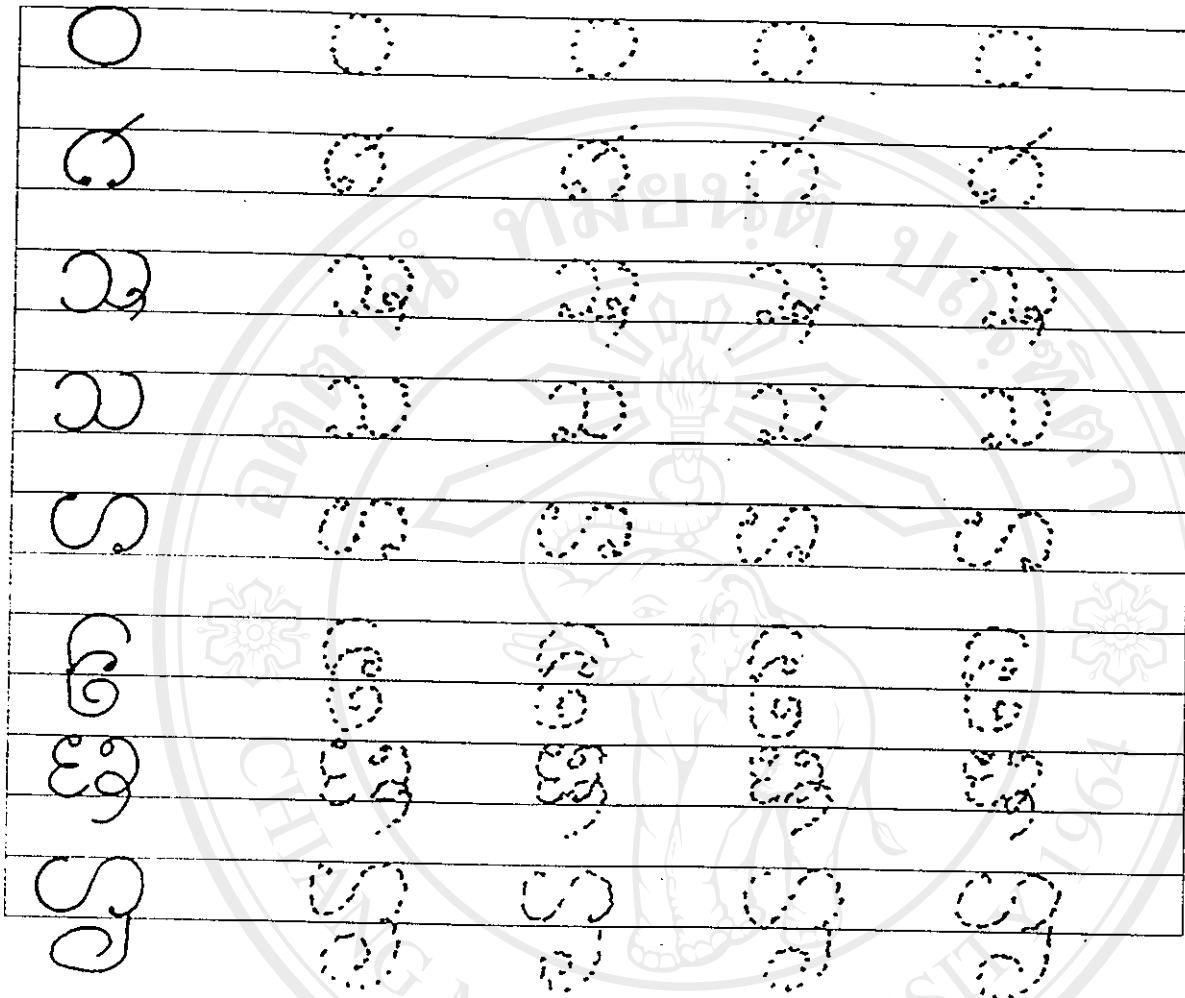
ฝึกเขียนอักษรล้านนา

ก	ก	ก	ก	ก	ก
ข	ข	ข	ข	ข	ข
ค	ค	ค	ค	ค	ค
ฅ	ฅ	ฅ	ฅ	ฅ	ฅ
ด	ด	ด	ด	ด	ด
ด	ด	ด	ด	ด	ด
น	น	น	น	น	น
บ	บ	บ	บ	บ	บ
ป	ป	ป	ป	ป	ป
พ	พ	พ	พ	พ	พ
ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ
ฝ	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ
ช	ช	ช	ช	ช	ช
ฌ	ฌ	ฌ	ฌ	ฌ	ฌ
ฎ	ฎ	ฎ	ฎ	ฎ	ฎ
ฏ	ฏ	ฏ	ฏ	ฏ	ฏ
ฐ	ฐ	ฐ	ฐ	ฐ	ฐ

ฝึกเขียนอักษรล้านนา

ก	ก	ก	ก	ก	ก
ข	ข	ข	ข	ข	ข
ฅ	ฅ	ฅ	ฅ	ฅ	ฅ
ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ
ด	ด	ด	ด	ด	ด
ง	ง	ง	ง	ง	ง
ป	ป	ป	ป	ป	ป
ฝ	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ
ต	ต	ต	ต	ต	ต
ท	ท	ท	ท	ท	ท
ช	ช	ช	ช	ช	ช
ข	ข	ข	ข	ข	ข
จ	จ	จ	จ	จ	จ
ล	ล	ล	ล	ล	ล

ฝึกเขียนอักษรล้านนา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

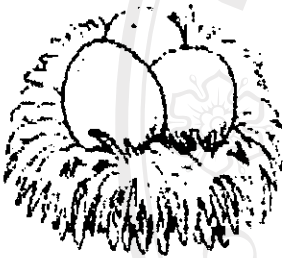
Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ຂໍ້ສູງກວມລຽງ

໓ ໄຕ່ໂອ້

໔ ໄຂ່ໄຂ່

໕ ສູງໂອ້

໖ ຫຼິງໂອ້

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

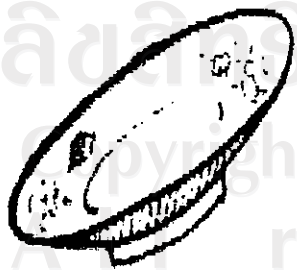
ໂຕ ຄູ່ຢູ່ຢູ່

ສູງ ສູງ ສູງ ສູງ

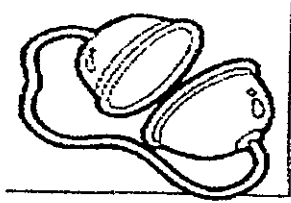

ໂຕ ຄູ່ບ່າວ

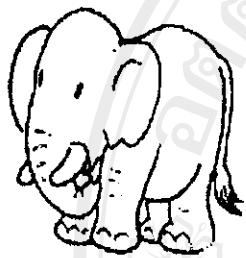

ໂຕ ສູງ ບ່າວ ສູງ

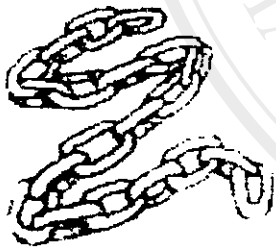
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

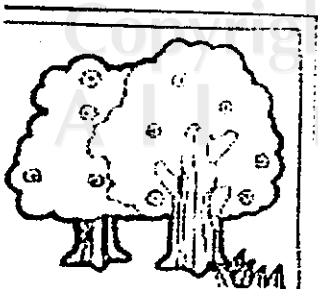
๒ รองเท้า

๓ ลิง

๔ ใจ

๕ ภูเขา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

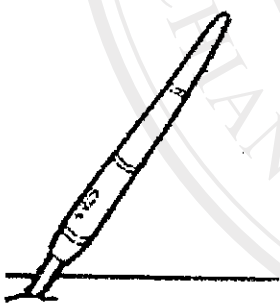
All rights reserved

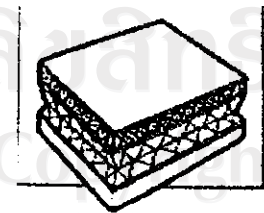
๒ เด็ก

๓ โฉม

๔ ปาก

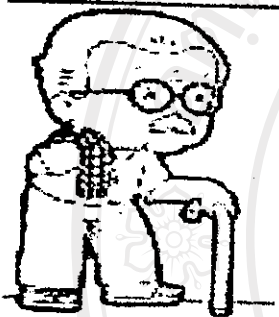

๕ หนังสือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

๒ ๙๑๒

๒ ๒๒๓๓

๓ ๓๓๓๓๓

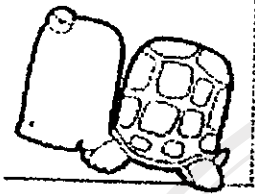
๓ ๓๓๓๓๓

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

၁ တောဲတီၤဖျဲၣ်

၂ ဣၣ်မိၣ်ဖျဲၣ်

၃ ဝဲၣ်တၢ်

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

၄ ဣၣ်မိၣ်ဖျဲၣ်

၃ ဗွတ္တိန္ဒြိယ

၁ ဝိသေသဝိသေသဝိသေသ

၂ ပုလဲပုလဲ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

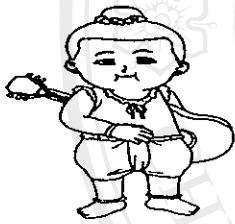
All rights reserved

၄ ဝိသေသဝိသေသ

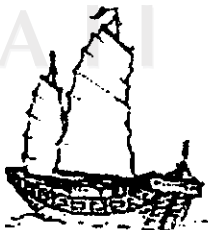
ຍ ສົງດີ

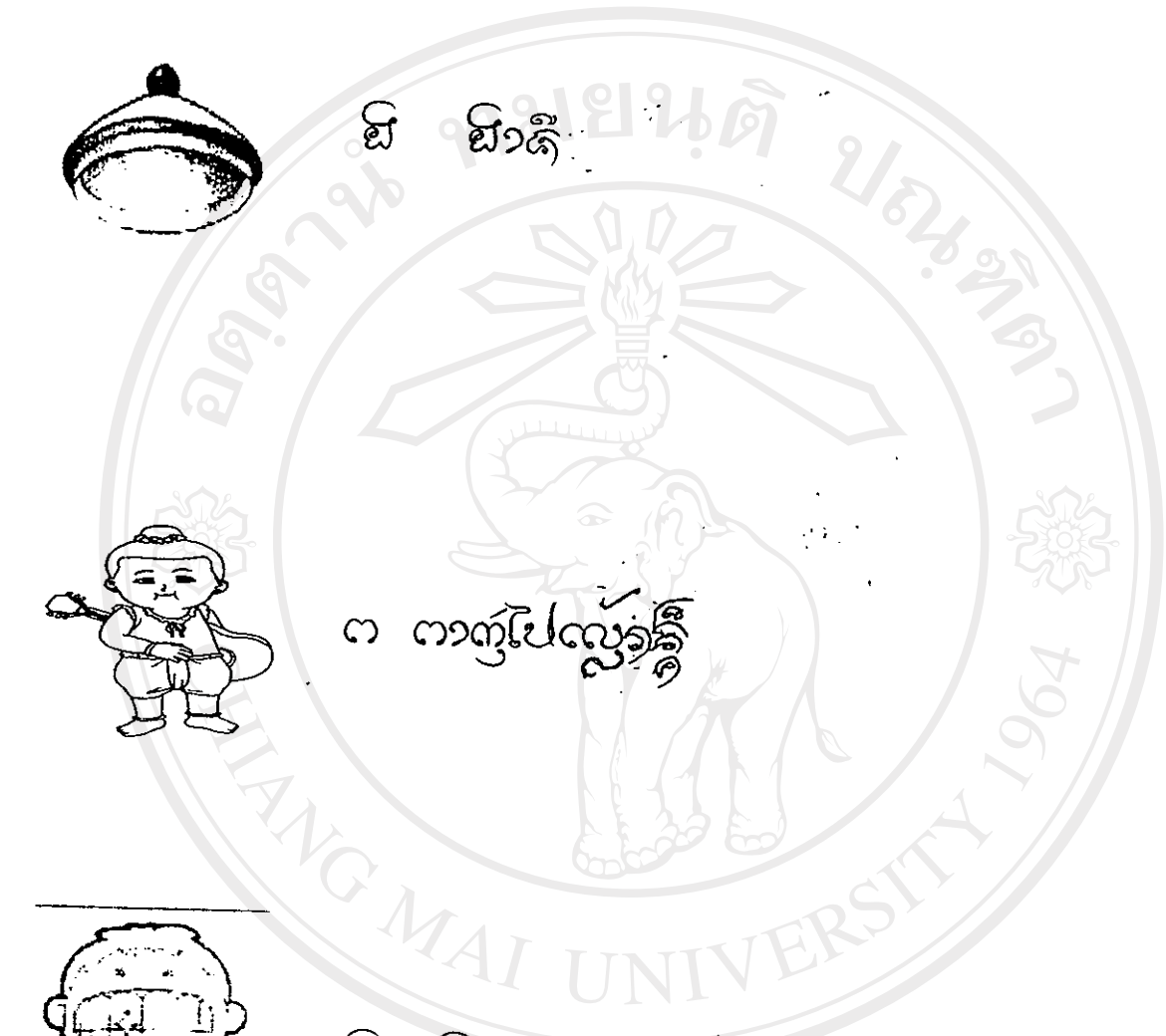
ຕ ຕາຕູ່ໄປລູງຄູ່

ຄ ດູ່ບູ່າໄຊ້ວງວູ່

ກ ເລີ້ຊຸ່ວ່າວ່າ

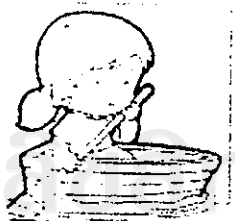
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

๕ ເຈ່ມໜຶ່ງ

๖ ພຸ່ງໜຶ່ງ

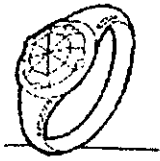
๗ ວິໄນໜຶ່ງ

๘ ສັບໜຶ່ງ

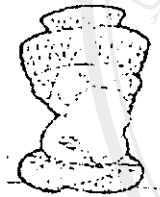
ลิขสิทธิ์ محفوظةโดยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

໐ ເບຍອົງໄລ່ຊື່

໑ ສາລາແກ້ວເງິນ

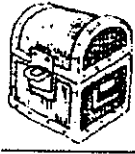

໒ ອຳນິຍາຍປ່າໄຮ້

໓ ເສຍອຳນິຍາຍປ່າໄຮ້

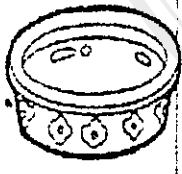
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ບ ຫຼີໄລ່ຂົວ

ຄ ວຽງເຊື້ອສີ

ຈ ຂຸ່ງໄລ່ເຈ້

ຈ ອຸ້ງເວົ້າ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

เรื่อง สระลอยในภาษาล้านนา

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
 ความคิดรวบยอด

สระในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับสระของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนอ่านสระลอยในภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เขียนและอ่านสระในภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

สระลอย

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน ฌ ฌว ฌ ฌู ๒ ๒ ๒ โฉบนกระดาน
2. ครูอ่านสระลอย และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านสระลอย
4. นักเรียนเขียนสระลอย ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสระลอย
2. สมุด
3. ปากกา

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่านสระลอย ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

แบบฝึกเขียน
เรื่อง สระลอย
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๕๓

๕๓๖

๕๓๖

๕๓๖

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง สระประสม

จำนวน 6 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
ความคิดรวบยอด

สระในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับสระของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้ให้นักเรียนอ่านสระในภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เขียนและอ่านสระในภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

สระที่ต้องใช้ประสม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน ล อ อ อ อ อ อ เป็นกระดาน
2. ครูอ่านสระประสม และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านสระประสม
4. นักเรียนเขียนสระประสม ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสระประสม
2. สมุด
3. ปากกา

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตการอ่าน
3. จากการเขียนสระประสม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

แบบฝึกเขียน
เรื่อง สระประสม < ล - ี >
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๑
๒
๓
๔
๕
๖

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6

เรื่อง สระประสม

จำนวน 6 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
ความคิดรวบยอด

สระในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับสระของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนอ่านสระในภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เขียนและอ่านสระในภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

สระที่ต้องใช้ประสม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน - ๕-ล ๕-ล ๕-ล ๕-ล บนกระดาน
2. ครูอ่านสระประสม และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านสระประสม
4. นักเรียนเขียนสระประสม ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสระประสม

2. สมุด

3. ปากกา

4. แบบฝึกเขียนสระประสม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่าน อู๋ อู โอะ โอะ เอ๊ะ เอ ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง สระประสม

จำนวน 6 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
ความคิดรวบยอด

สระในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับสระของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ นักเรียน รู้จัก และ เข้าใจ ภาษา ที่มี ใช้ ใน อาณาจักร ล้านนา ไทย
2. เพื่อให้ นักเรียน อ่าน สระ ใน ภาษา ล้านนา ได้
3. เพื่อให้ นักเรียน รู้จัก การ การ เขียน ภาษา ล้านนา ได้
4. เขียน และ อ่าน สระ ใน ภาษา ล้านนา ได้

เนื้อหา

สระที่ต้อง ใช้ ประสม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครู เขียน ๑๑-๑ (แอะ) ๑๑- (แอ) ๑๑- (เอ๊ะ) ๑๑ (เอีย) บน กระดาน
2. ครู อ่าน สระ ประสม และ ให้ นักเรียน อ่าน ตาม
3. นักเรียน ออก มา อ่าน สระ ประสม
4. นักเรียน เขียน สระ ประสม ใน สมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตร สระ ประสม
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึก การ เขียน สระ ประสม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกต จาก การ เข้าร่วม กิจกรรม
2. จาก การ อ่าน แอะ แอ เอ๊ะ เอีย ของ นักเรียน
3. ประเมิน จาก การ เขียน

แบบฝึกเขียน
เรื่อง สระประสม < เอ-อ - อ-ย >
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

เ-อ

เ-อ

เ-อ

เ-อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชาอักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง การฝึกเขียนสระตามรอยประ

เวลา 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

พ.ศ.

คาเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

สระภาษาล้านนา เป็นเครื่องหมายที่ใช้ในการเขียนร่วมกับพยัญชนะเพื่อให้เกิดคำและพยางค์ต่าง ๆ ตามหลักของอักษรวิธี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีการเขียนสระภาษาล้านนาได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้นักเรียนเขียนสระภาษาล้านนาได้ถูกต้องสวยงาม
3. นักเรียนสามารถแนะนำเพื่อนให้เขียนสระภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

แบบเขียนสระภาษาล้านนาตามรอยประ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการเขียนสระในภาษาไทย
2. ครูพูดถึงการเขียนสระภาษาล้านนาแล้วสาธิตการเขียนให้นักเรียนดู
3. ครูแจกแบบเขียนสระภาษาล้านนาตามรอยประให้นักเรียนหัดเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ปากกา
2. แบบฝึกการเขียนสระภาษาล้านนาตามรอยประ

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการเขียน
3. จากแบบฝึกการเขียนสระภาษาล้านนาตามรอยประ

เกมบิงโกสระ

อ	โ	เ	เ	แ
อ	เ	อ	อ	อ
อ	เ	อ	อ	อ
อ	อ	อ	อ	อ
อ	อ	อ	อ	อ

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง การประสมพยัญชนะและสระ

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

เมื่อทราบพยัญชนะและสระในภาษาล้านนาได้แล้วสามารถนำมาประสมกันเป็นคำอย่างง่าย ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนประสมคำอย่างง่าย ๆ ได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการอ่านคำประสมอย่างง่าย ๆ ในภาษาล้านนา
4. เขียนและอ่านคำในภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

การประสมคำอย่างง่าย ๆ ด้วยสระและพยัญชนะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน ทล ตว ตี ตี ตี ตี บนกระดาน
2. ครูอ่านคำประสม และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านคำประสม
4. นักเรียนเขียนคำประสม ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสระประสม และพยัญชนะ

2. สมุด

3. ปากกา

4. แบบฝึกเขียนการประสมคำอย่างง่าย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่าน กะ ก่า กี่ กี้ กึ กึ ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน

เรื่อง การเขียนคำประสมอย่างง่าย (๓๓ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙)

วิชาอักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๓๑
๓๒
๑
๓
๑
๓
๑
๓
๑
๓

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา
เรื่อง การประสมพยัญชนะและสระ
สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

จำนวน 3 คาบ

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

เมื่อทราบพยัญชนะและสระในภาษาล้านนาได้แล้วสามารถนำมาประสมกันเป็นคำอย่าง
ง่าย ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้ นักเรียนประสมคำอย่างง่าย ๆ ได้
3. เพื่อให้ นักเรียนรู้จักการอ่านคำประสมอย่างง่าย ๆ ในภาษาล้านนา
4. เขียนและอ่านคำในภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

การประสมคำอย่างง่าย ๆ ด้วยสระและพยัญชนะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน ๓ ๓ ๓๓ ๓๓ ๓๓ ๓๓ บนกระดาน
2. ครูอ่านคำประสม และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านคำประสม
4. นักเรียนเขียนคำประสม ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสระประสม และพยัญชนะ
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึกเขียนการประสมอย่างง่าย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่าน กู กู โกะ โกะ เกะ เกะ เก่ ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน

เรื่อง การเขียนคำประสมอย่างง่าย < ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ >

วิชาอักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๑๒
๑๓
๑๔
๑๕
๑๖
๑๗
๑๘
๑๙
๒๐
๒๑
๒๒
๒๓
๒๔
๒๕
๒๖
๒๗
๒๘
๒๙
๓๐
๓๑
๓๒
๓๓
๓๔
๓๕
๓๖
๓๗
๓๘
๓๙
๔๐
๔๑
๔๒
๔๓
๔๔
๔๕
๔๖
๔๗
๔๘
๔๙
๕๐

ลิขสิทธิ์ทำวิทยาสัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง การประสมพยัญชนะและสระ

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

เมื่อทราบพยัญชนะและสระในภาษาล้านนาได้แล้วสามารถนำมาประสมกันเป็นคำอย่างง่าย ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนประสมคำอย่างง่าย ๆ ได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการอ่านคำประสมอย่างง่าย ๆ ในภาษาล้านนา
4. เขียนและอ่านคำในภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

การประสมคำอย่างง่าย ๆ ด้วยสระและพยัญชนะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน คคตล คคต คตฺล คตฺล บนกระดาน
2. ครูอ่านคำประสม และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านคำประสม
4. นักเรียนเขียนคำประสม ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสระประสม และพยัญชนะ
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึกเขียนการประสมคำอย่างง่าย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่าน แกะ แก่ เกียะ เกีย ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน

เรื่อง การเขียนคำประสมอย่างง่าย < ๑๑๓๓ ๑๑๓ ๑๑๓ ๑๑๓ >

วิชาอักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

โรงเรียนวัดดอนแก้ว

เกอ๑

เก๑

เก๑๑

เก๑

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง การประสมพยัญชนะและสระ

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

เมื่อทราบพยัญชนะและสระในภาษาล้านนาได้แล้วสามารถนำมาประสมกันเป็นคำอย่างง่าย ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนประสมคำอย่างง่าย ๆ ได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการอ่านคำประสมอย่างง่าย ๆ ในภาษาล้านนา
4. เขียนและอ่านคำในภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

การประสมคำอย่างง่าย ๆ ด้วยสระและพยัญชนะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน คตฺตึยฺย, คตฺตึยฺย, คตฺตึล, คตฺตึ บนกระดาน
2. ครูอ่านคำประสม และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านคำประสม
4. นักเรียนเขียนคำประสม ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสระประสม และพยัญชนะ
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึกการประสมคำอย่างง่าย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่าน เกื้อะ เกื้อ เกื้อะ เกื้อ ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน
เรื่อง การเขียนคำประสมอย่างง่าย < เถีจจ เถีจ เถีจ เถี >
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๑
เถีจจ

๑
เถีจจ

๑
เถีจจ

๑
เถี

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

เรื่อง การประสมพยัญชนะและสระ

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

เมื่อทราบพยัญชนะและสระในภาษาล้านนาได้แล้วสามารถนำมาประสมกันเป็นคำอย่างง่าย ๆ ได้

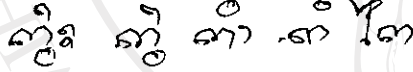
จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนประสมคำอย่างง่าย ๆ ได้
3. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักการอ่านคำประสมอย่างง่าย ๆ ในภาษาล้านนา
4. เขียนและอ่านคำในภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

การประสมคำอย่างง่าย ๆ ด้วยสระและพยัญชนะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน บนกระดาน
2. ครูอ่านคำประสม และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านคำประสม
4. นักเรียนเขียนคำประสม ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสระประสม และพยัญชนะ
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึกการเขียนคำประสมอย่างง่าย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่าน กัวะ กั้ว กั้า กัั้ง ไก้ ไกย เก้าของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

เรื่อง สระประสม

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
 ความคิดรวบยอด

สระในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับสระของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้ให้นักเรียนอ่านสระในภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักการการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เขียนและอ่านสระในภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

สระที่ต้องใช้ประสม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน ັ (เอาะ) ື (ออ) ື້ (ไม้ก๊วะ) ື່ (ไม้ก๊ว) บนกระดาน
2. ครูอ่านสระประสม และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านสระประสม
4. นักเรียนเขียนสระประสม ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสระประสม
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึกเขียนสระประสม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่าน เอาะ ออ อัวะ อิว ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

เรื่อง สระประสม

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
ความคิดรวบยอด

สระในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับสระของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ นักเรียน รู้จัก และ เข้าใจ ภาษา ที่มี ใช้ ใน อาณาจักร ล้านนา ไทย
2. เพื่อให้ นักเรียน อ่าน สระ ใน ภาษา ล้านนา ได้
3. เพื่อให้ นักเรียน รู้จัก การ การ เขียน ภาษา ล้านนา ได้
4. เขียน และ อ่าน สระ ใน ภาษา ล้านนา ได้

เนื้อหา

สระที่ต้องใช้ประสม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน ๐๖ (อ่า) ๐ (อั้ง) ๐ (ไอ) ๐ (ไย) ๐-๖ (เอา) บนกระดาน
2. ครูอ่านสระประสม และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านสระประสม
4. นักเรียนเขียนสระประสม ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสระประสม
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึกเขียนสระประสม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่าน อ่า อั้ง ไอ ไย เอา ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน
เรื่อง สระประสม < ิ-อ >
วิชาอักษรล้านนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6
โรงเรียนวัดดอนแก้ว

อิ

อิ

อิ

อิ

อิ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง สระประสม

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
ความคิดรวบยอด

สระในภาษาล้านนามีลักษณะคล้ายกับสระของประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนอ่านสระในภาษาล้านนาได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการเขียนภาษาล้านนาได้
4. เขียนและอ่านสระในภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

สระที่ต้องใช้ประสม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน ๐-๐๓ (เอือะ) ๐-๐๓ (เอือ) ๐-๐๓ (เอือะ) ๐-๐๓ (เอือ) บนกระดาน
2. ครูอ่านสระประสม และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านสระประสม
4. นักเรียนเขียนสระประสม ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสระประสม

2. สมุด

3. ปากกา

4. แบบฝึกการเขียนสระประสม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่าน เอือะ เอือ เอือะ เอือ ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน
 เรื่อง สระประสม < ๑-๕ > - < ๑-๖ >
 วิชาอักษรล้านนา
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6
 โรงเรียนวัดดอนแก้ว

๑	
๑-๕	
๑	
๑-๕	
๑	
๑-๕	
๑	
๑-๕	
๑	
๑-๕	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง การผันวรรณยุกต์

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

เมื่อทราบพยัญชนะและสระในภาษาล้านนาได้แล้วเมื่อเติมวรรณยุกต์ลงไปนักเรียนสามารถผันเป็นคำ ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจภาษาที่มีใช้ในอาณาจักรล้านนาไทย
2. เพื่อให้นักเรียนประสมคำอย่างง่าย ๆ กับสระและวรรณยุกต์ได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการอ่านคำประสมอย่างง่าย ๆ ที่มีวรรณยุกต์ในภาษาล้านนา
4. เขียนและอ่านคำในภาษาล้านนาได้

เนื้อหา

การประสมคำอย่างง่าย ๆ ด้วยสระและพยัญชนะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเขียน ฅີ ฅัว ฅัว ฅີ ฅัว บนกระดาน
2. ครูอ่านคำประสม และให้นักเรียนอ่านตาม
3. นักเรียนออกมาอ่านคำประสม
4. นักเรียนเขียนคำประสม ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสระประสม และพยัญชนะ และวรรณยุกต์
2. สมุด
3. ปากกา
4. แบบฝึกการเขียนคำประสมอย่างง่าย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. จากการอ่าน ฅา ฅ้า ฅัว ฅี้ ฅำ ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

แบบฝึกเขียน

เรื่อง การเขียนคำประสมอย่างง่าย < วิ ต่ ว ทั ว วั ฏ >

วิชาอักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

โรงเรียนวัดดอนแก้ว

วิ

วิ

วิ

วิ

วิ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

เกมบันไดการอ่าน

อุปกรณ์

- 1.แผ่นเกม
- 2.เบี้ยสำหรับเดิน
- 3.ลูกเต๋าสำหรับทอด

จำนวนผู้เล่น 2 คน

วิธีการเล่น

- 1.รวบรวมสมาชิกที่จะเล่น
- 2.เสี่ยงทายว่าใครจะได้เล่นก่อน
- 3.ผู้เล่นคนแรกทอดลูกเต๋า แล้วก็เดินเบี้ยไปในช่องตารางตามที่ทอดลูกเต๋าได้

ผลการแข่งขัน

ถ้าใครทอดลูกเต๋าจนสิ้นสุดกระดานจนถึงเส้นชัยจะเป็นผู้ชนะ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ບັນໄຕການຄ້ານ

1	2	3	4	5	6
ຊຸກຍູ້ 1	ດຊືມາ 2	ລຸມລຸ່ມ 3	ຮັບປະກັນ 4	ປະກາ 5	ເຊຍ 6
ຮັບຮູ້ 7	ປະກາ 8	ໄຕໄສ 9	ໄຕໄສ 10	ໄຕໄສ 11	ໄຕໄສ 12
ກາ 13	ສູນ 14	ໄຕໄສ 15	ໄຕໄສ 16	ໄຕໄສ 17	ໄຕໄສ 18
ໄຕໄສ 19	ໄຕໄສ 20	ໄຕໄສ 21	ໄຕໄສ 22	ໄຕໄສ 23	ໄຕໄສ 24
ໄຕໄສ 25	ໄຕໄສ 26	ໄຕໄສ 27	ໄຕໄສ 28	ໄຕໄສ 29	ໄຕໄສ 30
ໄຕໄສ 31	ໄຕໄສ 32	ໄຕໄສ 33	ໄຕໄສ 34	ໄຕໄສ 35	ໄຕໄສ 36
ໄຕໄສ 37	ໄຕໄສ 38	ໄຕໄສ 39	ໄຕໄສ 40	ໄຕໄສ 41	ໄຕໄສ 42
ໄຕໄສ 43	ໄຕໄສ 44	ໄຕໄສ 45	ໄຕໄສ 46	ໄຕໄສ 47	ໄຕໄສ 48
ໄຕໄສ 49	ໄຕໄສ 50	ໄຕໄສ 51	ໄຕໄສ 52	ໄຕໄສ 53	ໄຕໄສ 54
ໄຕໄສ 55	ໄຕໄສ 56	ໄຕໄສ 57	ໄຕໄສ 58	ໄຕໄສ 59	ໄຕໄສ 60
ໄຕໄສ 61	ໄຕໄສ 62	ໄຕໄສ 63	ໄຕໄສ 64	ໄຕໄສ 65	ໄຕໄສ 66

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

เกมปล้องตัวหนอน

อุปกรณ์

วงกลมที่มีคำอ่าน

จำนวนผู้เล่น 1 คน

วิธีเล่น

นักเรียนนำวงกลมแต่ละวงมาต่อกันแล้วอ่านเพื่อให้ได้ความหมาย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ปดองหัวหมอน

จขญ ฌั๋ว ฌั๋ว ฌั๋ว ฌั๋ว

ฌั๋ว ฌั๋ว ฌั๋ว

ฌั๋ว ฌั๋ว ฌั๋ว

ฌั๋ว ฌั๋ว ฌั๋ว ฌั๋ว ฌั๋ว

ฌั๋ว ฌั๋ว ฌั๋ว ฌั๋ว ฌั๋ว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ປ້ອງຫ້ວນອນ

ຊງ ວລີ ປູ ວງ

ວໍ ກວ ກະ

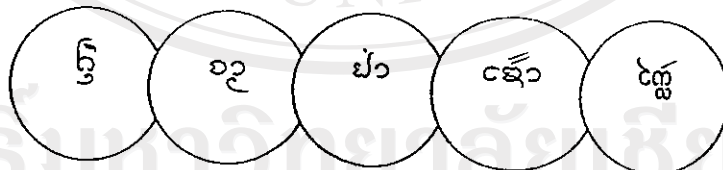
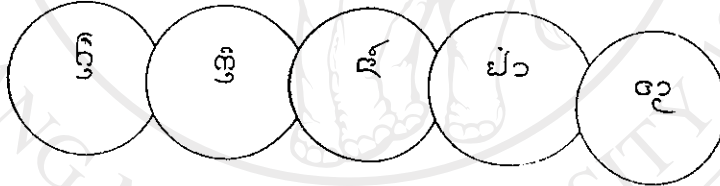
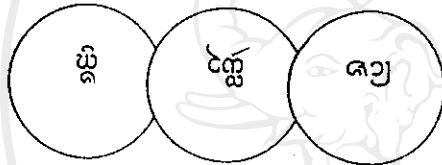
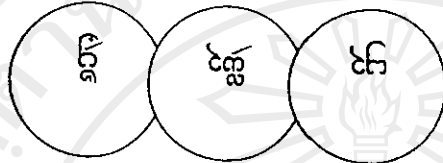
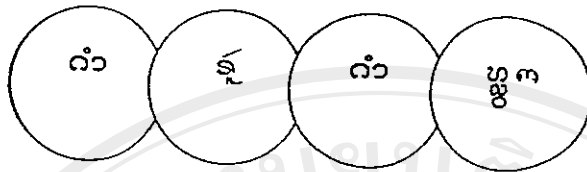
ວໍ ປູ ລວ

ວໍ ວໍ ວ ວໍ

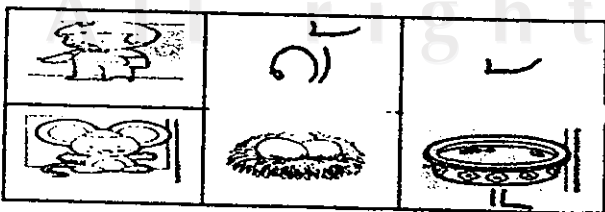
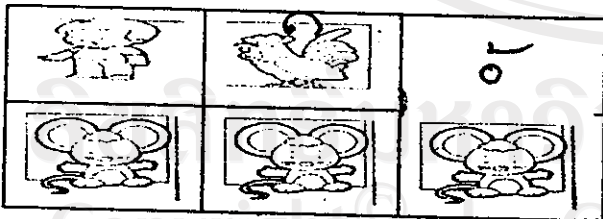
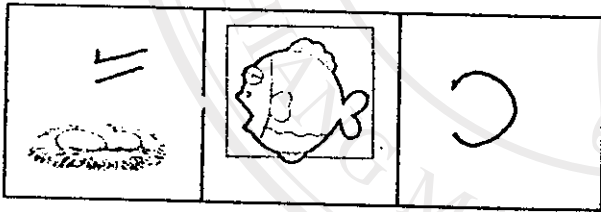
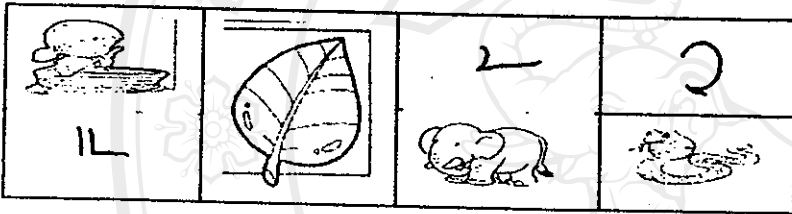
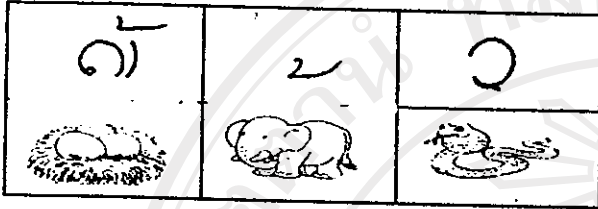
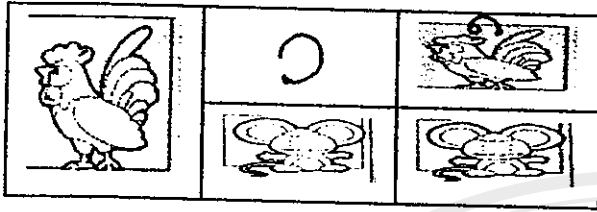
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

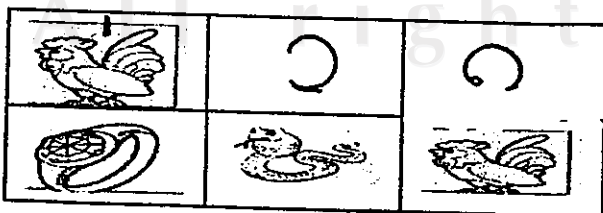
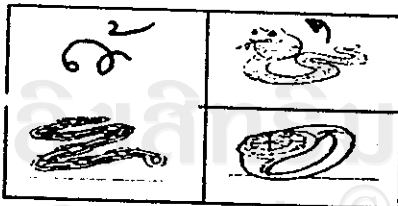
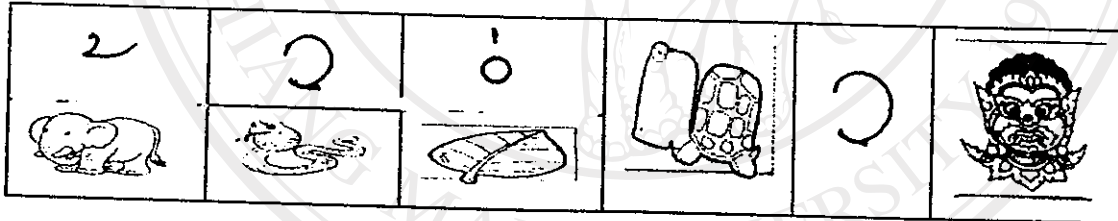
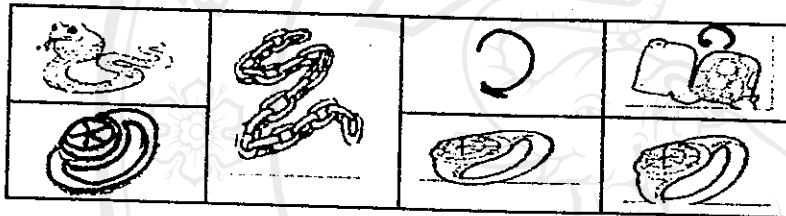
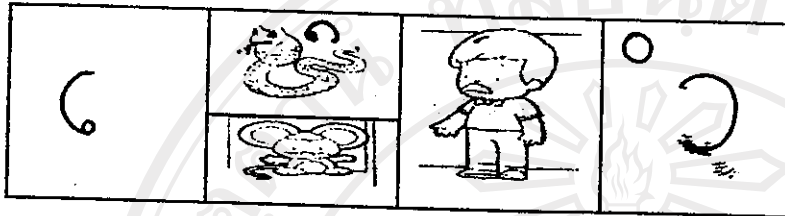
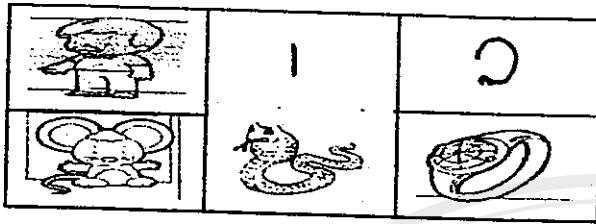
ปดองควั่นนอน

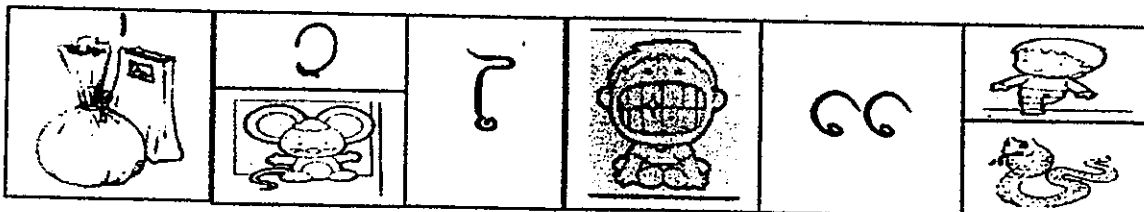
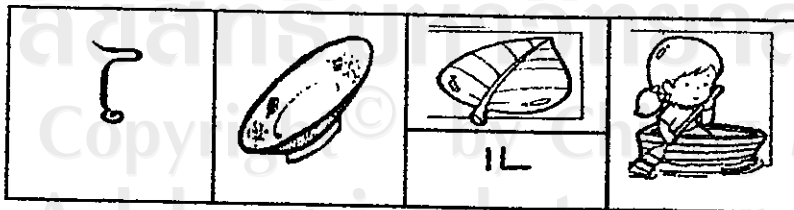
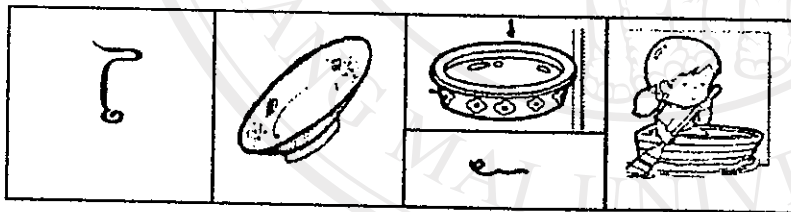
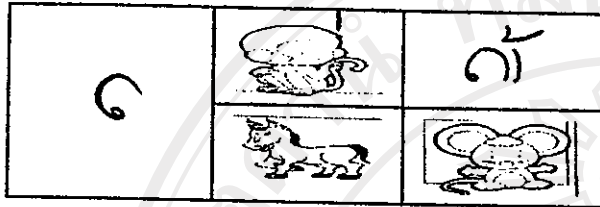
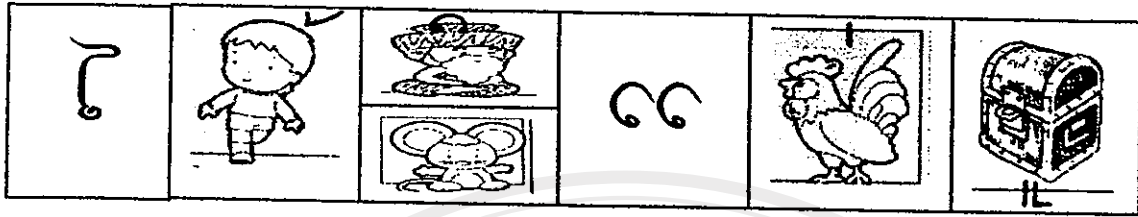
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

การวัดและประเมินผล

1. สืบเกิดจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สืบเกิดจากการอ่าน
3. สืบเกิดจากการเขียน
4. จากการทำแบบฝึก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

เรื่อง การผันวรรณยุกต์

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
ความคิดรวบยอด

เครื่องหมายคือสัญลักษณ์ที่ใช้เขียนในพยัญชนะที่ประสมพยัญชนะกับสระต่าง ๆ ให้อ่านออกเสียงตามเครื่องหมายนั้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจในเครื่องหมายต่าง ๆ
2. นักเรียนสามารถเขียนเครื่องหมายในภาษาล้านนาได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกชื่อเครื่องหมายชนิดนั้น ๆ ได้
4. นักเรียนใช้เครื่องหมายในภาษาล้านนาได้ถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถบอกชื่อเครื่องหมายต่าง ๆ ในภาษาล้านนาให้เพื่อนได้

เนื้อหา

เครื่องหมายต่าง ๆ ในภาษาล้านนา

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเครื่องหมายในภาษาไทยกลาง
2. ครูเขียนเครื่องหมาย ไม่เหยาะ () ไม่ขอช้าง () ไม่ซัด () ไม่กัก ()
3. ครูอ่านให้นักเรียนฟัง
4. นักเรียนอ่านตาม
5. ครูแนะวิธีการใช้เครื่องหมายต่าง ๆ เหล่านี้บนกระดานดำ
6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเครื่องหมายและวิธีการใช้

สื่อ

1. บัตรเครื่องหมายต่าง ๆ
2. กระดานดำ
3. ชอล์ก
4. แบบฝึกหัดเขียนเครื่องหมาย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม

2. จากการอ่าน 'ไม้เหยาะ ไม้ของข้าง ไม้กัก ไม้ตัด' ของนักเรียน
3. ประเมินจากการเขียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เครื่องหมายต่าง ๆ ที่ใช้เขียนตามอักขรวิธีของภาษาล้านนา (สมเจต วิมลเกษม , หน้า 35)

รูปเครื่องหมาย	เรียกว่า	ตรงกับ	ใช้ทำหน้าที่
┌	ไม้เหาะหรือ ไม้หยัก	ไม้เอก	ใช้เขียนบนพยัญชนะเพื่อให้ออกเสียงคำเป็น เสียงเอกหรือเสียงโท ๘) ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕
└	ไม้ขอข้าง	ไม้โท	ใช้เขียนบนพยัญชนะเพื่อให้ออกเสียงคำเป็น เสียงโท เสียงตรีหรือเสียงตรีเพี้ยน เช่น ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙
┘	ไม้ขีด	ไม้หัน อากาศ	ใช้เขียนบนพยัญชนะเพื่อให้คำนั้นออกเสียงสั้น ลงเช่น ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓
┘	ไม้กัก	-	ใช้เขียนประกอบพยัญชนะเพื่อบังคับให้ พยัญชนะนั้นออกเสียงเหมือนมี ก สะกด เช่น ๖๔ (ดอก) ๖๕ (พวก) บางครั้งก็ใช้ไม้ขีด " / " (ไม้ขีด) ก็ออกเสียงเป็น " กัก " เช่น เดียวกันเช่น ๖๖ (ลูก) ๖๗ (ดอก)
๘	ไม้กะหรือไม้ กะปูด	สระอะหรือ ไม้ไตคู่	เมื่อใช้ไม้กะนี้ เขียนตามหลังคำที่มีตัวสะกด แล้วจะทำให้คำนั้นออกเสียงสั้นลงเช่น ๖๘ (เยียะ) ๖๙ (เมอะ) ถ้าเขียนไม้กะตามหลัง พยัญชนะที่ไม่มีตัวสะกดแล้วจะมีค่าเป็นสระ " อะ " เช่น ๗๐ (จะ) ๗๑ (กะ) ๗๒ (ยะ)
๙	ไม้ซ้ำ	ไม้ยมก	สำหรับอักขรวิธีของภาษาล้านนาไม้ซ้ำคำมิได้ ต่างกันดังนี้ 1. ถ้าเขียนไว้บนพยัญชนะท้ายคำบังคับให้อ่าน คำนั้นออกเสียงซ้ำกันเหมือนกับไม้ซ้ำคำของ ภาษากลาง เช่น ต่างๆ นานา ๗๓ ๗๔ (ไป ๆ มา ๆ) 2. ถ้าเขียนไว้บนพยัญชนะที่ไม่ใช่พยัญชนะที่ อยู่ท้ายคำ จะบังคับให้คำนั้นออกเสียงเป็น อักษรนำทำให้พยัญชนะตัวที่สองมีเสียงหนัก

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง การผันวรรณยุกต์

จำนวน 3 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

.....
ความคิดรวบยอด

เครื่องหมายคือสัญลักษณ์ที่ใช้เขียนในพยัญชนะที่ประสมพยัญชนะกับสระต่าง ๆ ให้อ่านออกเสียงตามเครื่องหมายนั้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจในเครื่องหมายต่าง ๆ
2. นักเรียนสามารถเขียนเครื่องหมายในภาษาล้านนาได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกชื่อเครื่องหมายชนิดนั้น ๆ ได้
4. นักเรียนใช้เครื่องหมายในภาษาล้านนาได้ถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถบอกชื่อเครื่องหมายต่าง ๆ ในภาษาล้านนาให้เพื่อนได้

เนื้อหา

เครื่องหมายต่าง ๆ ในภาษาล้านนา

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเครื่องหมายในภาษาไทยกลาง
2. ครูเขียนเครื่องหมาย ไม้กั้ง () ไม้กก () ไม้ไตคู่ () ไม้หันอากาศ () ไม้กั้ง ()
3. ครูอ่านให้นักเรียนฟัง
4. นักเรียนอ่านตาม
5. ครูแนะวิธีการใช้เครื่องหมายต่าง ๆ เหล่านี้บนกระดานดำ
6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเครื่องหมายและวิธีการใช้

สื่อ

1. บัตรเครื่องหมายต่าง ๆ
2. กระดานดำ
3. ซอด้ก
4. แบบฝึกการเขียนเครื่องหมาย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม

- 2.จากการอ่าน ไม้กั๊ก ไม้กก ไม้ไต่คู้ ไม้หันอากาศ ไม้กึ่ง ของนักเรียน
- 3.ประเมินจากการเขียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

			เช่น ถนอม ๕๕๓ (แสง) (เสมอ) ๕๕๓ (สวรรค์) ๕๕๓
๑๒)	ระห้าม	ตัวการ์นต์	ใช้เขียนบนตัวพยัญชนะทำให้พยัญชนะตัวนั้น เป็นตัวสะกด และไม่ออกเสียงพยัญชนะตัวนั้น เช่น ๕๕๓ (นิมนต์) ๕๕๓ (มัคค์)
๑๐	ไม้กัจฉมน	ตัวนิคหิต	ใช้เขียนคำที่มาจากภาษาบาลีและใช้ผสมกับ ไม้กอ " ๕๕๓ " เพื่อให้ออกเสียงเป็น " ออ " ถ้า คำที่มาจากภาษาบาลีจะออกเสียงเป็น " อัง " เช่น ๕๕๓ ๕๕๓ ๕๕๓ (หิต) ๕๕๓ (เอว)
๑๓	ไม้กั้งไหล	ง สะกด	ใช้เขียนบนพยัญชนะที่สะกดด้วย ง ในภาษา บาลี และใช้เขียนคำศัพท์ที่มาจากภาษาบาลี เช่น ๕๕๓ ๕๕๓ ๕๕๓
๑๔)	ไม้กั้ง	ง สะกด	ใช้สะกดพยัญชนะที่เป็นภาษาบาลีที่ภาษา ล้านน่านำมาใช้ เช่น ๕๕๓ (สังขาน)
๑	ไม้กก ไม้กง ไม้กน		เรียกชื่อตามตัวสะกดในแม่ต่าง ๆ หรือเรียกไม้ โกะลดรูป ใช้เป็นเครื่องหมาย เขียนไว้บน พยัญชนะเพื่อให้ทราบที่ต้องอ่านเป็นแม่สะกด ต่าง ๆ เช่น ๕๕๓ (นกกก) ๕๕๓ (บน) ๕๕๓ นิยม
๑๕	ไม้ไตคู่	ไม้ไตคู่	ใช้เขียนไว้บนพยัญชนะเพื่อทำให้การออกเสียง คำนั้นสั้นลง รูปไม้ไตคู่คงบัญญัติขึ้นในสมัย หลัง เช่น ๕๕๓ (ปีก) ๕๕๓ (อะมีก) (เก็บเห็ด) ๕๕๓
๑๖		ไม้หัน อากาศกับ ไม้โทซ้อน กัน	ซ้อนกันอยู่บนพยัญชนะ เหมือนไม้หันอากาศ กับไม้โทซ้อนกันออกเสียงเป็นเสียง โท เช่น ๕๕๓ ๕๕๓ ๕๕๓
๑๗	ไม้กิง	อิง	อยู่บนพยัญชนะใช้กับภาษาบาลี ออกเสียงเท่า

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา
เรื่อง ตัวเลข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

ตัวเลขเป็นวิชาตรรกศาสตร์ที่ผู้คนที่ทั่วไปใช้ในการนับจำนวนมาตั้งแต่โบราณกาล นอกจากนี้ยังใช้ในการคิดคำนวณ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงตัวเลขในภาษาล้านนา
2. เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักตัวเลขทั้งเลขโหราและเลขในธรรม
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายในการใช้ตัวเลขในล้านนา
4. เพื่อให้นักเรียนเขียนตัวเลขทั้งโหราและเลขในธรรมได้
5. มีความภูมิใจที่เข้าใจวิธีการใช้เลขโหราและเลขในธรรม

เนื้อหา

ตัวเลขโหราและเลขในธรรม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูและนักเรียนเล่าถึงความสำคัญตัวเลขที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้
2. ครูเขียนตัวเลขให้นักเรียนทั้งตัวเลขโหรา เลขในธรรม แลเลขไทย
3. ครูอ่านให้นักเรียนฟัง
4. นักเรียนอ่านตาม
5. นักเรียนเขียนตัวเลข

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรตัวเลข
2. แบบฝึกเขียนตัวเลข
3. ชาร์ท แผนผังตัวเลข
4. ซอเล็ก

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการอ่านของนักเรียน

3. สืบเนื่องจากการอ่านตั้งเลข

4. การทำแบบฝึกการเขียนตัวเลข

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตัวเลขในภาษาล้านนา

เลขในธรรม

เลขโหรา

๑	1	ง
๒	2	จ
๓	3	๓
๔	4	๕
๕	5	๖
๖	6	๗
๗	7	๘
๘	8	๙
๙	9	๑

แผนการสอนวิชา อักษรล้านนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

เรื่อง ตัวฐานหรือเชิง (หาง)

จำนวน 6 คาบ

สอนเมื่อวันที่ เดือน

พ.ศ. 2545

ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2545

ความคิดรวบยอด

ฐานหรือเชิงของตัวอักษรในภาษาล้านนาคือเป็นตัวสะกดที่ใช้แตกต่างจากภาษาไทย กลางมีทั้งหมด 10 ตัว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานหรือเชิง
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการอ่านฐานหรือเชิง
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการใช้ฐานหรือเชิงสะกดเป็น
4. นักเรียนสามารถวางตัวสะกดที่เป็นฐานหรือเชิงได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ฐานหรือเชิงในภาษาล้านนาที่ใช้เป็นตัวสะกด

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูและนักเรียนเล่าถึงการสะกดตัวอักษรในภาษาไทยกลางว่าสามารถใช้พยัญชนะเกือบทุกตัวเป็นตัวสะกดได้
2. ครูเล่าเรื่องตัวสะกดในภาษาล้านนาว่าแตกต่างจากภาษาไทยกลางเพราะในภาษาล้านนาจะใช้ฐานหรือเชิงเป็นตัวสะกด
3. ครูเขียนฐานหรือเชิงให้นักเรียนบนกระดาน ๗ หางตัว ล ๘ หางตัว น ๙ หางตัว บ ๑๐ หางตัว ผ ๑๑ หางตัว พ ๑๒ หางตัว ม ๑๓ หางตัว ย ๑๔ หางของตัว อ
4. ครูยกตัวอย่างการใช้ฐานหรือเชิงเป็นตัวสะกด เช่น สัญญาจ๑๒๓ บัญญา๑๒๓๓
5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับหางที่ใช้เป็นตัวสะกดในภาษาล้านนา

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรหางพยัญชนะ
2. แบบฝึกการเขียนหาง
3. ซอเล็ก

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม

1. สืบเนื่องจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สืบเนื่องจากการอ่านฐานหรือเชิงบนกระดาน
3. สืบเนื่องจากการเขียนฐานหรือเชิง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ฐานหรือเชิงของตัวอักษรภาษาล้านนาที่ใช้เป็นตัวสะกด (ภาษาล้านนาเรียกว่า หาง)

ร.	หาง	วิธีใช้
1	๒	เรียกว่าหางของตัว ญ ใช้เขียนซ้อนบนพยัญชนะ" ๒ " จะเท่ากับมี ญ สะกด 2 ตัวเช่น ๒๒ (สัญญา) ๒๒ (บัญญา) ๒๒ (กัญญา)
2	๔ ๒	เรียกว่าหาง ฐ ใช้เขียนแทนตัว ฐ เมื่อเป็นตัวตาม ในวรรค ๒ (ฎะใหญ่) เช่น ๒๒๒ (สันฐาน) ๒๒๒ (รัฐบาล)
3	๓	เรียกว่าหางของตัว ถ ใช้เขียนข้างล่างพยัญชนะวรรค ๓ เมื่อตัว ๓ เป็นตัวตามเช่น ๒๓ (สัตถา) ๒๓ (อุตถาธิบาย)
4	๕ ๒	เรียกว่าหางของตัว ๒ ใช้เขียนไว้ข้างล่างพยัญชนะใช้แทนตัว ๒ เมื่อเป็นตัวสะกดหรือตัวตามเช่น ๒๒ (วันนั้น) ๒๒ (อันนั้น) ๒๒๒ (บานเมินนาน)
5	๒ (๒)	เรียกว่าหาง ๒ มีที่ใช้เป็นพิเศษดังนี้ 1. ใช้เขียนตามพยัญชนะตัวอื่น เมื่อเป็นตัวสะกดแทนตัว " ๒ " (๒) เช่น ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ 2. ใช้เป็นตัวสะกดแทนตัว ๓ (๒) ในกรณีที่มีตัว ๒ เป็นตัวสะกด เช่น ๒๒๒ (รูปภาพ)
6	๒ (๒)	เรียกว่าหางตัว ๒ ใช้เขียนแทนตัว ๒ ในวรรค ๒ เมื่อมีตัวตาม เช่น ๒๒๒ (บุปผา)
7	๔ ๒	เรียกว่าหางตัว ๒ ใช้เขียนไว้ข้างล่างพยัญชนะที่ ๒ เป็นตัวตาม เช่น ๒๒ (ลพพะ) ๒๒ (คพพะ)
8	๒ (๒)	เรียกว่าหางตัว ๒ ใช้เป็นทั้งตัวสะกดและตัวตาม เขียนไว้ข้างล่างพยัญชนะแทนตัว ๒ เช่น ๒๒๒ สัมมา ๒๒๒ อัมมา ๒๒๒ กัมมา ๒๒๒ ตาม ๒๒๒ ความ
9	๒	เรียกว่าหางตัว ๒ มีที่ใช้เป็น 3 ลักษณะดังนี้ 1. ใช้เขียนไว้ข้างหลังพยัญชนะเป็นได้ทั้งตัวสะกดและตัวตามใช้แทนตัว ๒ " ๒ " เช่น ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ 2. ใช้เขียนหางไว้กึ่งกลางระหว่างพยัญชนะ 2 ตัว จะมีค่าเท่ากับสระเอี้ย เช่น ๒๒๒ เชียงใหม่ 3. ใช้ประสมกับสระเอ คือ " ๒ + ๒ " จะกลายเป็นสระเอี้ย เช่น ๒๒ ๒๒
10	๒	เรียกว่าหางของตัว อ หรือไม้ ก่อ ใช้เขียนข้างล่างพยัญชนะเมื่อต้องการสะกดด้วยเสียง ออ เช่น ๒๒ สอง ๒๒ สอด ๒๒ สอก ๒๒ สอน

			กัม - ง ฎ (กิ่ง)
--	--	--	--------------------

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การฝึกอ่านภาษาล้านนาแบบง่าย ๆ

ທົ່ວໄປເຢ່າງໃດ ຈຶ່ງລູກໄດ້ເຮັດໄຫຼກ

ชื่อแปลใจไปเหมือนน้ำลวกไก่นั้นแหละ

ດຸ່ງໂຮງ ຫຼື ຫຼາຍໆ ຜູ້ໄປຮຽນ

ก่อสร้างดีทึบหลังหลวงนี่อดเอาเน้อ

ດຸ່ງ ໄຂ່ຊຸ່ມບາງຊື່

ก้อจกได้ออยู่สภายดี

ຮູ້ ຊຸດີບາງຮູ້ ຫຼື ຫຼາຍໆ ວິ

จักอธิบายวันหลังชื่อเข้าใจ

ດຸ່ງ ຊຸດີບາງຮູ້ ຫຼື ຫຼາຍໆ ວິ ຊຸດີບາງຮູ້

ทำเขียนหมุ่นี่เป็นต้นนิยมเขียนของโบราณ

ດຸ່ງ ຊຸດີບາງຮູ້ ຫຼື ຫຼາຍໆ ວິ ຊຸດີບາງຮູ້

ก็ขายปุดตีนปดี่ชื่อหมู่บ้านปดาย

ວິ ຫຼາຍໆ ວິ ຫຼາຍໆ ວິ ຫຼາຍໆ ວິ

สืบเหลี่ยมจากรเหลี่ยทปเต้าเหลี่ยมใบคา

ວິ ຫຼາຍໆ ວິ ຫຼາຍໆ ວິ ຫຼາຍໆ ວິ

สืบหน้าชาวทนาบเต้าหน้าความรู้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

๓) > วิ่งเร็วไว บ่อแร่วิฆู บรูวิฬ บ่อแร่วิฆู
สิบเทียนพรา บ่เต้าคฆาน หลานสิบคน บ่เต้าลูกเต้า

ความหมาย มีด 10 เล่ม ใช้งานไม่ได้ดีเท่าคฆานเล่มเดียว หลาน 10 คน ผู้ถูกเรากคนเดียวไม่ได้

๔) > ทั่วขุขวิขุข บ่อแร่ขุขวิขุข
ทั่วขุขวิขุข บ่อแร่ขุขวิขุข
เก้าเหลี่ยมสิบเหลี่ยม บ่เท่าเหลี่ยมใบคา
เก้าหน้าสิบหน้า บ่เท่าหน้าความรู้

ความหมาย ความรู้ความสามารถและชาญฉลาดย่อมเอาตัวเองรอดได้

๕) > ๓๓ บ่อแร่ วิไลทวิฆู ๓๓ บ่อแร่
ตุ๊กบ่มีกิน บ่มีไผ่ตำไฟสองต้อง ตุ๊กบ่ได้หยอง ปีน้องดูแควน

ความหมาย สอนให้มีความขยันทำงานให้มากอย่าเกียจคร้าน

๖) > ๓๓ บ่อแร่ ๓๓ บ่อแร่ ๓๓ บ่อแร่ ๓๓ บ่อแร่
เยยะหือเป็นฮัก ยากนักจักหวัง เยยะหือเป็นจัง กำเดี่ยวก่อได้

๗) > ๓๓ บ่อแร่ ๓๓ บ่อแร่ ๓๓ บ่อแร่ ๓๓ บ่อแร่ ๓๓ บ่อแร่
เต็มว่าตักกิน ตื่นอนกิดกับ ยังอดอยู่ได้นานไป กัดกิดล้อม หัวอกหัวใจ
๓๓ บ่อแร่ ๓๓ บ่อแร่
จักอดอยู่ไป หัวใจบินบ่าง

ความหมาย คับสถานที่อยู่ได้ แต่คับอกคับใจถึงฝันอยู่นานไปก็ซ้ำตรมอกใหม่เปล่า ๆ

๘) > ๓๓ บ่อแร่ ๓๓ บ่อแร่
ข้ามแม่น้ำหือมีเป็นไปก่อน

ความหมาย ให้ยึดถือตัวอย่างที่ดี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อนามสกุล นายประยูร สุยศ
วัน เดือน ปีเกิด 26 มกราคม 2498
ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2530 สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.)
วิชาเอก วิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาลัยครูเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน พ.ศ. 2522 รับราชการครู โรงเรียนบ้านสบลาน ตำแหน่งครู 2
ระดับ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออมก๋อย จังหวัด
เชียงใหม่ ปัจจุบัน รับราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7
และรักษาการในตำแหน่งครูใหญ่ โรงเรียนวัดดอนแก้ว สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved